

mgr inż. Bogusław Stec
Uniwersytet Warmińsko – Mazurski
ul. M. Oczapowskiego 2
10-719 Olsztyn

Odpowiadając na wniosek o wydanie zaleceń konserwatorskich dotyczących remontu dachu budynku przy ul. Heweliusza 2 w Olsztynie, w oparciu o art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. DzU z 2020r., poz. 282), **Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków** wydaje zalecenia konserwatorskie, które należy uwzględnić w dalszym postępowaniu:

1. Analizowany budynek objęty jest prawną ochroną konserwatorską w oparciu o art. 7 pkt. 1 ww. ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami, na podstawie decyzji WKZ z 23 kwietnia 1985 r., zmienionej decyzją z 18 marca 2008r. wpisującej (zgodnie z granicami zaznaczonymi na załączniku graficznym do tej decyzji) zespół architektoniczno – urbanistyczny d. szpitala psychiatrycznego w Kortowie do rejestru zabytków nieruchomości woj. warmińsko-mazurskiego, zatem zgodnie z art. 36 ust. 1 cytowanej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami **podejmowanie jakichkolwiek działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, wymaga pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.**

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2 sierpnia 2018r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. DzU z 2018r., poz. 1609) określa tryb wydawania pozwoleń oraz dane i informacje, jakie zawierają wnioski o wydanie pozwoleń, dokumentację dołączaną do tych wniosków, niezbędną do ich rozpatrzenia, dane i informacje, jakie zawierają te pozwolenia, oraz warunki, które mogą być w nich zastrzeżone.

2. Zgodnie z art. 5 pkt 4 w/w ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami właściciel lub posiadacz zabytku, w ramach sprawowanej nad zabytkiem opieki, jest zobowiązany do korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości. W przedmiotowym przypadku oznacza to m.in. konieczność dostosowania zakresu i sposobu prowadzenia robót budowlanych, w tym materiałów przewidzianych do wykorzystania, do walorów zabytkowych obiektu.

UWM Sekretariat Kanclerza

Wpłynęło dnia 10.05.2021

L. Gz. 519

SEKRETARIAT ZASTĘPCY KANCLERZA
ds. INWESTYCJI
UWM w Olsztynie

2021-05-10

Wpłynęło dnia

Nr 267 podpis

3. Remont więźby dachowej powinien zakładać jak najmniejszą ingerencję w substancję zabytkową. Zaleca się ograniczenie prac wyłącznie do niezbędnego zakresu i uzupełnienia ewentualnych ubytków w obrębie więźby. W sytuacji gdy samo uzupełnienie ubytków w więźbie nie zapewni odpowiedniej nośności elementów konstrukcyjnych należy wykorzystywać elementy drewniane do jej wzmocnienia z uwzględnieniem pierwotnych rozwiązań zastosowanych w przedmiotowym obiekcie. Dawne drewno nie było odżywczone, a przekroje elementów więźby są przewymiarowane, stąd też niewielkie uszkodzenia bieli czy końcówek elementów nie generują konieczności wymiany całych elementów. Konieczne prace naprawcze muszą odbywać się tradycyjnymi metodami ciesielskimi, z założeniem powtórzenia historycznych rozwiązań konstrukcyjnych (w oparciu o inwentaryzację zabytkowej więźby). Wzmacnianie całej konstrukcji winno odbywać się poprzez wprowadzenie drewnianych (a nie stalowych) ustrojów.
4. Prace związane z remontem pokrycia dachowego powinny zakładać jak najmniejszą ingerencję w substancję zabytkową.

W pierwszej kolejności należy skłaniać się w kierunku uzupełnienia i naprawy istniejącego pokrycia dachowego. W przypadku konieczności jego całkowitej wymiany dopuszczalne jest wykorzystanie wyłącznie materiałów uzasadnionych historycznie i wynikających z pierwotnych rozwiązań zastosowanych w przedmiotowym obiekcie oraz zachowanie w maksymalnym zakresie istniejących dachówek, nadających się jeszcze do ponownego wykorzystania.

W związku z powyższym, dopuszczalna jest wymiana pokrycia dachowego na nową dachówkę holenderkę-esówkę w kolorze ceglastym o sinusoidalnym kształcie na wzór oryginału (oznacza to, że niedopuszczalne jest stosowanie dachówek o innym kształcie, niezależnie od nazwy handlowej), z uwzględnieniem stosownego przemieszania zachowanych dachówek i nowych, celem zróżnicowania kolorystycznego połaci dachowych i uniknięcia efektu nowości i zmiany charakteru obiektu.

Przy remoncie kominów należy kierować się zasadą wykorzystania materiałów uzasadnionych historycznie oraz zachowaniem przekrojów i wysokości jak istniejące oraz odtworzeniem ich koron (zwieńczenia) na wzór istniejących. Przywrócenie historycznego wyglądu kominów (w tym faktury i rodzaju wypraw tynkarskich oraz kolorystyki), w razie wątpliwości powinno zostać ustalone na podstawie odpowiednich badań konserwatorskich wypraw tynkarskich i powłok malarskich.

Wymiana obróbek blacharskich i instalacji rynnowo - spustowej na nowe, powinna zakładać użycie blachy ocynkowanej lub tytanowo - cynkowej.